

## Päreporoja ja käpylehmiä

Sydäntalven aikaan maalaispirttejä valaisivat piisissä (takassa) palavien puiden loimu ja öljylamppu. Naisväki karstasi villoja ja kehräsi rukilla lankaa. Miehillä riitti kaikenlaisten puisten astioiden ja kulkuvälineiden valmistamista ja korjaamista. Lattialle kertyi lastuja ja päreenpaloja, joita lapset saivat käyttää leikkeihinsä. Puukon käyttöä harjoiteltiin voilemmalla päreestä poroja ja pulkkia, joilla oli mukava leikkiä pirtin lattialla. "Kulkuset" olivat taipuisasta päreestä tai tuohesta pujoteltuja palloja, joissa oli sisällä kivi tai puunpala ääntä antamassa.

"Huuhkajastakin" lähti ääni. Päistään pyöristetyn päreenpalan keskelle tehtiin kaksi reikää lähelle toisiaan. Rei'istä pujotettiin ohut, pehmeä lanka, joka sidottiin päistään yhteen. Lankasilmukan toinen pää otettiin vasemman käden peukalon hankaan ja toinen pää oikean käden etusormen koukkuun. Lankasilmukan keskellä ollutta huuhkajaa huiskutettiin kaarena, jotta saatiin lankalenkki kierteiseksi. Sitten kun lenkeistä vedettiin edestakaisin, alkoi huuhkaja pyöriä ja "huhuilla". Puusta tehtiin muitakin leikkieläimiä. Pojat liitivät paksumpaan koivunoksan pätkään neljä pikkupätkää jaloiksi ja yhden pääksi. Käpylehmät saivat tikuista jalat.

Tyttöjen räsynuket ja poikien jousipyssyt tehtiin itse, samoin kuin pallot. Vanhoista kintaista leikatut kaistaleet ommeltiin yhteen palloksi, joka täytettiin sahanpuruilla. Kesäaikaan tytöt ja pojat harras-tivatkin mieluusti palloleikkejä, kuten seinäpalloa, koppipalloa ja karttupalloa. Piiloleikit ja urheilu olivat myös suosittuja. Talvella hiihdettiin kotitekoisilla suksilla, laskettiin mäkeä, käytiin lumisotaa ja tehtiin lumiukkoja. Vaikka leikkikalut ovat sadassa vuodessa muuttuneet kotitekoisista kaupasta ostettaviksi, ovat varsinkin lumileikit yhä lasten suosiossa.



Vanhaan tapaan tehtyjä leikkikaluja on esillä Rovaniemen kotiseutumuseon eteisen pienessä vitriinissä. Ne on valmistanut maanviljelijä Kalle Ylipulli vuonna 1982. Hän on samalla "elänyt uudelleen lapsuutensa kultaisia vuosia Ounasvaaran juurella sijainneen maalaiskodin pirtissä päreiden, lastujen ja vaimoväen kehruuksien joukossa".